De Geschillenkamer

Oordeel 2026-7 van 13 februari 2026

Zaak 2025-0017

Indiener klacht: [...]

Verweerder: Agentschap Landbouw en Zeevisserij

Vlaams Mensenrechten Instituut

Inhoud

Procedure 3
Klacht 3
Conclusie voorlopig onderzoek 4
Standpunt indiener klacht over ontvankelijkheid 6
Beoordeling door de Geschillenkamer 7
Oordeel van de Geschillenkamer 8

De Geschillenkamer, samengesteld uit voorzitter Yves Thiery, bijzitter Jelle Flo en bijzitter Marie Spinoy, bijgestaan door griffier Dorien Geeroms, spreekt het volgende oordeel uit:

Procedure

De Geschillenkamer heeft de klacht ontvangen op 8 mei 2025.

De Geschillenkamer heeft een voorlopig onderzoek uitgevoerd op basis van artikel 14 van het Besluit van de Vlaamse Regering over de samenstelling van en de procedure voor de geschillenkamer van het Vlaams Mensenrechteninstituut van 15 december 2023.

Na dit onderzoek besloot de Geschillenkamer dat zij zich niet bevoegd achtte om de klacht te behandelen. Zij deelde dit mee aan de indiener van de klacht op 1 augustus 2025.

De Geschillenkamer heeft het standpunt van de indiener van de klacht over de conclusie van het voorlopig onderzoek ontvangen op 23 september 2025.

Klacht

De indiener van de klacht is een gepensioneerde landbouwer zonder kinderen.

Hij stelt dat een nieuwe voorwaarde voor erkenning als “actieve landbouwer” hem uitsluit van belangrijke steunmaatregelen, ondanks het feit dat hij nog actief is in de landbouw. Hij werkt nog dagelijks op het veld en heeft recent nog geïnvesteerd in nieuw materieel, in de veronderstelling dat hij in aanmerking zou blijven komen voor ondersteuning.

Volgens hem komt een gepensioneerde landbouwer met een eenmanszaak of een vennootschap met maar één zaakvoerder vanaf 1 januari 2025 niet meer in aanmerking voor bepaalde premies, tenzij er minstens één ander actief lid in het bedrijf betrokken is.

Hij benadrukt dat hij de impact van deze maatregel sterker voelt omdat hij geen kinderen heeft. Indien hij wel kinderen had gehad, had hij zijn kind als actief lid in de onderneming kunnen inschrijven om van de steun te kunnen genieten. Volgens hem leidt de nieuwe voorwaarde tot indirecte discriminatie op grond van burgerlijke staat en tot directe discriminatie op basis van leeftijd.

De Geschillenkamer heeft de klacht ontvangen op 8 mei 2025.

Conclusie voorlopig onderzoek

De Geschillenkamer moet bij het ontvangen van een klacht eerst controleren of de klacht ontvankelijk is en ze deze dus kan beoordelen.[1] Als de Geschillenkamer op basis van een voorlopig onderzoek van de klacht en eventuele stukken daarbij, meent dat de klacht mogelijk niet ontvankelijk is, nodigt de Geschillenkamer de indiener van de klacht uit om binnen twintig werkdagen daarover een standpunt mee te delen.[2] Daarna beslist de Geschillenkamer zo spoedig mogelijk of de klacht onontvankelijk is, dan wel of de Geschillenkamer een definitieve beslissing over de ontvankelijkheid neemt na het uitwisselen van standpunten over de klacht.

De Geschillenkamer is enkel bevoegd om op niet-bindende wijze te beoordelen of er sprake is van een discriminatie in de zin van het Gelijkekansendecreet en het Decreet evenredige arbeidsparticipatie.[3] Een klacht die niet gaat over een discriminatie zoals bedoeld in één van deze decreten is daarom niet ontvankelijk.[4]

Een minder gunstige behandeling of benadeling die rechtstreeks voortvloeit uit een decreet of krachtens een decreet, kan niet leiden tot de vaststelling van een discriminatie in de zin van het Gelijkekansendecreet. Artikel 21 van het Gelijkekansendecreet stelt hierover:

---

[1] Artikel 16, §1 VMRI-decreet en artikel 14 Besluit samenstelling en procedure Geschillenkamer.
[2] Artikel 14 Besluit samenstelling en procedure Geschillenkamer.
[3] Artikel 13, §1 en 3 en artikel 14 VMRI-decreet.
[4] Artikel 13, §1 en 3 VMRI-decreet.

> *§ 1. Een situatie waarbij iemand op grond van een of meer, werkelijke of vermeende, eigen of bij associatie toegekende, beschermde kenmerken, minder gunstig wordt behandeld dan iemand anders in een vergelijkbare situatie wordt, is of zou worden behandeld,* ***geeft nooit aanleiding tot de vaststelling van enige vorm van discriminatie die door dit decreet verboden wordt als die situatie wordt voorzien door of krachtens een decreet, of voortvloeit uit de toepassing ervan.***
>
> *§ 2. Een situatie waarbij een ogenschijnlijk neutrale bepaling, maatstaf of handelswijze iemand met een beschermd kenmerk kan benadelen,* ***geeft nooit aanleiding tot de vaststelling van enige vorm van discriminatie die door dit decreet verboden wordt als die situatie wordt voorzien door of krachtens een decreet, of voortvloeit uit de toepassing ervan.***

De Geschillenkamer is dus niet bevoegd om zich uit te spreken over een mogelijke directe of indirecte discriminatie die rechtstreeks voortvloeit uit een decreet of krachtens een decreet. De bewoording 'krachtens een decreet' verwijst naar besluiten opgesteld in uitvoering van een decreet.[5] De Geschillenkamer kan zich wel uitspreken over een mogelijke discriminatie die geen wettelijke of decretale grondslag heeft (voor zover het gaat over aangelegenheden die tot de bevoegdheid van het Vlaamse gewest of de Vlaamse gemeenschap behoren).

Volgens de indiener van de klacht is sprake van twee discriminaties bij de toekenning van steunmaatregelen in de landbouwsector.

- Hij voert aan dat er sprake is van een directe discriminatie op grond van leeftijd omdat een gepensioneerde landbouwer met een eenmanszaak of een vennootschap met maar één zaakvoerder sinds 1 januari 2025 niet meer in aanmerking komt voor bepaalde premies, tenzij er minstens één ander actief lid in het bedrijf betrokken is.

- Hij stelt ook dat er sprake is van een indirecte discriminatie op grond van burgerlijke staat omdat hij volgens hem als gepensioneerde landbouwer zonder kinderen sterker wordt getroffen door deze maatregel.

De twee beweerde discriminaties waarover deze klacht gaat, volgen rechtstreeks uit een decreet en een uitvoeringsbesluit.

[5] A. ALEN en K. MUYLLE, *Compendium van het Belgisch staatsrecht*, deel I, 4de ed., Mechelen, Kluwer, 2014, p. 13-14.

Artikel 4, 1°, a van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid bepaalt dat de Vlaamse regering alle maatregelen kan nemen voor de uitvoering van de Europese en andere internationale akten:

- die het Europese en internationale landbouw- en visserijbeleid vormgeven, en
- die de garantie en de verdeling regelen van het inkomen van de actoren actief in de landbouwsector.

De definitie van “actieve landbouwer” is vastgelegd in artikel 4, §2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor de rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid.

Dit artikel bevat sinds het wijzigingsbesluit van de Vlaamse Regering van 4 april 2024 (in werking sinds 1 januari 2025) de voorwaarde dat:

- om te voldoen aan de definitie van actieve landbouwer;
- er binnen de landbouwer minstens één bedrijfshoofd, zaakvoerder, lid, gecommanditeerde vennoot, vennoot onder firma of bestuurder is die/dat geen rustpensioen ontvangt.

Omdat de ongunstige behandeling en benadeling die de indiener van de klacht aanvoert, blijken te volgen uit een decreet en het daarbij horende uitvoeringsbesluit, meent de Geschillenkamer op basis van een voorlopig onderzoek dat de aangevoerde minder gunstige behandeling een behandeling is zoals bedoeld in artikel 21, §1 Gelijkekansendecreet. Daarom meent de Geschillenkamer dat ze niet bevoegd is om zich uit te spreken over de klacht.

Standpunt indiener klacht over ontvankelijkheid

De Geschillenkamer heeft de indiener van de klacht uitgenodigd om zijn standpunt over de conclusie van het voorlopig onderzoek aan de Geschillenkamer te bezorgen.

De indiener van de klacht geeft aan dat hij begrijpt dat het Agentschap Landbouw en Zeevisserij uitvoert wat de minister hen oplegt, maar dat het decreet waarop de bestreden regeling gebaseerd is, zelf ook een discriminatie in zich kan houden. Deze discriminatie ondervindt de indiener van de klacht door deze decretale regeling op grond van zijn leeftijd, het ongewenst kinderloos zijn van zijn echtgenote en zijn burgerlijke staat. Hij wenst dat de Geschillenkamer zich over een dergelijke discriminatie kan uitspreken. Hij geeft aan dat de gevolgen van de discriminatie zwaar wegen op hem en zijn echtgenote en onder andere een negatieve impact hebben op zijn gezondheid.

De indiener van de klacht geeft verder aan dat het uitbaten van een landbouwbedrijf zonder subsidies niet meer mogelijk is. Hij vindt het onbegrijpelijk dat alles op alles wordt gezet om jonge boeren te rekruteren, terwijl oudere boeren die zoals hijzelf ook nog eens kinderloos zijn moeten blijven, volgens hem worden gedwongen om met verlies te werken. Leeftijd of het al dan niet hebben van kinderen mag volgens hem dan ook geen rol spelen bij het toekennen van landbouwsteun.

De indiener van de klacht vindt het onbegrijpelijk dat personen die zich gedurende hun hele beroepsleven hebben ingezet om goed, gezond en betaalbaar voedsel te voorzien voor de bevolking, aan het einde van hun carrière worden geconfronteerd met een wettelijke maatregel die gepensioneerde personen viseert. Het feit dat de bestreden maatregel is vastgelegd in een decreet, neemt niet weg dat het decreet zelf een discriminatie in zich houdt.

Beoordeling door de Geschillenkamer

De Geschillenkamer kwam op basis van een voorlopig onderzoek tot de conclusie dat zij niet bevoegd is om te oordelen over de klacht, op basis van artikel 14 van het VMRI-decreet samen gelezen met artikel 21 Gelijkekansendecreet (zie hierboven). Na het standpunt van de indiener van de klacht daarover moet de Geschillenkamer definitief beslissen of zij bevoegd is om te oordelen over de beweerde discriminaties.

Uit het standpunt van de indiener van de klacht blijkt niet dat de conclusie van het voorlopig onderzoek moet worden aangepast.

Uit zijn standpunt over de mogelijke onontvankelijkheid van de klacht blijkt dat de klacht weliswaar niet alleen gericht is tegen het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, maar ook tegen de Vlaamse overheid die de bestreden regelgeving heeft uitgevaardigd. De indiener van de klacht benadrukt dat het de Vlaamse regering is die de beslissing heeft genomen om vanaf 2025 de gewenste subsidies niet meer toe te kennen aan landbouwers die een rustpensioen ontvangen.

Uit het standpunt van de indiener van de klacht blijkt niet dat de conclusie van het voorlopig onderzoek moet worden aangepast.

De definitie van actieve landbouwer is opgenomen in het artikel 4, §2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor de rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, zoals gewijzigd door het artikel 2 van het wijzigingsbesluit van de Vlaamse Regering van 4 april 2024.

Omdat de benadeling waarover de klacht gaat rechtstreeks volgt uit een decreet, zoals verder uitgevoerd door de hierboven vermelde besluiten van de Vlaamse regering, meent de Geschillenkamer dat de aangevoerde benadeling een situatie is zoals bedoeld in artikel 21, §2 Gelijkekansendecreet. Daarom is de Geschillenkamer, volgens artikel 13, §1 en §3, lid 1, 1° en artikel 14 VMRI-decreet en artikel 21 Gelijkekansendecreet, niet bevoegd om zich uit te spreken over de geldigheid van de bestreden maatregel.

De Geschillenkamer acht zich dan ook niet bevoegd om zich uit te spreken over deze klacht.

Oordeel van de Geschillenkamer

De Geschillenkamer is overeenkomstig artikel 14 van het VMRI-decreet, samen gelezen met artikel 21 Gelijkekansendecreet, niet bevoegd om te oordelen over de klacht.

Voorzitter	Griffier
Yves Thiery	Dorien Geeroms